

Monumentnummer*: 520238

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 16 oktober 2001
Kadaster deel/nr 82810/52

Woonplaats*	Gemeente*		Provincie*			
Haarzuilens	Utrecht		Utrecht			
Straat*	Nr*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Brink	13		3455 SG	Haarzuilens		
Brink	12		3455 SG	Haarzuilens		
Ockhuizerweg	2		3455 RW	Haarzuilens		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Vleuten	D				218	
Vleuten	D				220	
Vleuten	D				219	

Omschrijving**

Inleiding

Voormalige SMEDERIJ annex WONING uit 1892, gelegen aan de Brink, tussen een doodlopend deel van de Brink (het voormalige Ockhuysen eind) en de Heggestraat.

Vanwege de aanleg van de tuinen rond het vanaf 1892 herbouwde kasteel De Haar, in opdracht van Etiënne, baron van Zuylen van Nijvelt van de Haar, werd het oude dorp Haarzuilens afgebroken en verplaatst. De bebouwing is gerealiseerd naar ontwerpen van Jos Cuypers en zijn collega's J. van Straaten en Jac. van Gils. De nieuw ontworpen huisjes werden gebouwd rond een centrale brink en bijna alle opgetrokken in eenzelfde vaderlands rustieke stijl met gebruikmaking van diverse stijlinvloeden.

De smederij met woning is ontworpen voor G.W. Trompert, die het huis volgens de bouwtekening ook zelf ontwierp en bouwde. Tot 1929 is de smederij in gebruik geweest. Met de verandering van de functie zijn ook de deuren onder een ontlastingsbalk in de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

voorgevel vervangen door vensters.

Omschrijving

De voormalige smederij met twee woningen is op een samengestelde plattegrond in rode baksteen opgetrokken en telt één bouwlaag onder een samengestelde kap, gedekt met gesmoorde Hollandse pannen met in rood motieven van zuilen en ruiten, symbolen in het wapen van de familie Van Zuylen van Nijeveld.

Het pand bestaat uit drie delen: aan de zuidwestzijde (linksvoor) bevindt zich de voormalige smederij, daarachter het woonhuis en rechts, aan de zijde Ockhuizerweg eveneens een woonhuis. De vensters hebben over het algemeen een roedenverdeling, luiken en bovenlichten zijn geschilderd in de kleuren van de van Zuylens, rood en wit. Gevels en houten delen, zoals windveren zijn voorzien van geschilderde decoratieve elementen.

De voorgevel (zuidwest) aan de Brink heeft links, ter hoogte van de voormalige smederij, een zadeldak met wolfeind. Het rechter deel van dit dak loopt lager door. Rechts bevindt zich een rondboogvormige ingang en links onder één houten latei twee samengestelde vensters met luiken. Daarboven is in het midden een dubbel luik gezet met zesruits zijlichten. Ter weerszijden is in siermetselwerk een geglazuurde tegel met het wapen van de familie Van Zuylen aangebracht. Het lagere woonhuisdeel rechts bevat twee vensters met luiken en bovenlicht. De gevel aan de Ockhuizerweg is in een hoek van 45 graden geplaatst op de voorgevel en bevat een in een portiek onder steekkap (op een soort 'hammersteam'-spant) gelegen ingangspartij waarin een deur met bovenlicht. Links en rechts is een venster gezet. Het middendeel van de gevel wordt ingenomen door een gekoppeld venster.

Het rechterdeel van de gevel bestaat uit een trapgevel met een venster in de eerste bouwlaag en een kloosterkozijn in de top. Ter hoogte van de verdiepingvloer zijn drie ruitvormige tegels aangebracht. De achtergevel is deels gewijzigd.

Tegen de linkerzijgevel van de smederij, aan de zijde van een vanaf de Brink doodlopend gedeelte van de straat, is een driezijdige uitbouw gezet, deels onder lager doorlopend dakschild. De schuine zijden bevatten elk een venster. Links bevat de gevel een drielichtsvenster. Daarnaast bevindt zich in de gevel een deur (toegang nummer 13) onder lager doorlopend dakschild. De gevel springt links hiervan naar voren en bevat twee vensters. In het midden wordt dit geveldeel doorbroken door een Vlaamse gevel.

De achtergevel van nummer 13 is asymmetrisch met rechts een klein en links een groot venster. In de top is eveneens een venster gezet, terwijl het dak ter plaatse is afgewolfd.

Nabij de smederij (Brink 12) komt een smeedijzeren hekwerk voor.

Waardering

Van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als een in hoofdvorm en in detaillering redelijk goed bewaard gebleven voorbeeld van een smederij annex woning uit 1892. Van cultuurhistorische waarde als onderdeel in de geschiedenis van het verplaatste dorp Haarzuilens. Van stedenbouwkundige waarde vanwege de beeldbepalende ligging op een hoek in het in één stedenbouwkundig plan tot stand gekomen, herbouwd dorp. Tevens van ensemblewaarde in relatie tot de overige panden, die in dezelfde tijd zijn uitgevoerd in een zelfde stijl met kleurstellingen verwijzend naar de adellijke familie van Zuylen.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Woningen en woningbouwcomplexen
Boerderijen, molens en bedrijven

Woonhuis(K)
Nijverheid

Woonhuis
Smederij